

Position Paper

3 mei 2023

EU-voorstellen ter verbetering van de verkeersveiligheid (mrt 2023)

(EU rijbewijsrichtlijn, informatie-uitwisseling verkeersovertredingen, ontzegging rijbevoegdheid)

De ANWB is de grootste vereniging van Nederland met meer dan 5 miljoen leden, die zich bezighoudt met mobiliteitsvraagstukken en opkomt voor de belangen van haar leden. Wij hebben een sterke focus op verkeersveiligheid en streven naar een halvering van het aantal verkeersslachtoffers in 2030. In dit kader juicht de ANWB de initiatieven van de Europese Commissie toe op gebied van de EU rijbewijsrichtlijn, informatie-uitwisseling bij verkeersovertredingen en ontzegging van de rijbevoegdheid. Ons standpunt over de betreffende voorstellen is over het algemeen positief. In deze notitie voor het Rondetafelgesprek op 16 mei 2023 brengen we een aantal hoofdpunten onder de aandacht. In onze officiële reactie op de EU consultatie vullen we deze zaken aan met reacties per wetsartikel.

Positieve punten

- Wij menen dat de invoering van een éénmalige proeftijd van twee jaar voor onervaren bestuurders een effectieve maatregel kan zijn om de verkeersveiligheid te vergroten.
- Ook ondersteunen wij de introductie van toenemende kennis en vaardigheden om rekening te houden met kwetsbare verkeersdeelnemers, aangezien deze groep sterk betrokken is bij (ernstige) ongevallen.
- Wij beschouwen meer aandacht voor rijhulpsystemen (ADAS) in de rijopleiding als een kansrijke maatregel om ongevallen te voorkomen. Deze systemen gaan immers een steeds grotere rol spelen.
- Het digitale rijbewijs zien wij vooralsnog als een nuttige aanvulling op het bestaande papieren rijbewijs, maar alleen als de betrouwbaarheid ervan kan worden aangetoond en de fraudebestendigheid is gewaarborgd.

Punten waarop wijziging nodig is

- De proeftijd van twee jaar zou niet, zoals in het huidige voorstel het geval is, voor ieder nieuw rijbewijs moeten gelden. Dit kan namelijk tot een op elkaar volgende stapeling van proeftijden leiden. Het moet daarom een éénmalige periode zijn voor onervaren bestuurders. Ook vragen wij om duidelijkheid over de categorie van rijbewijzen voor lichte voertuigen zoals bromfietsen met betrekking tot de proefperiode.

- De ANWB vindt dat het op peil houden van de kennis en vaardigheden van verkeersdeelnemers breder moet worden ingezet dan binnen het bereik van de groep die te maken heeft met medische beperkingen van de rijvaardigheid.
- Wij pleiten voor de mogelijkheid van landsgrens-overschrijdende rijopleidingen in buurlanden, zodat inwoners van grensgebieden goed voorbereid zijn op de verschillen in verkeerssituaties en regels in hun buurlanden.
- Parkeerovertredingen zouden niet onder de uitwisseling tussen lidstaten moeten vallen, omdat deze over het algemeen geen direct verband met de verkeersveiligheid hebben.

Aanvullingen op de voorstellen

- Er moeten garanties komen voor de correcte werking van het IT-portal dat straks realtime moet kunnen aangeven of een bestuurder rijbevoegd is. Fouten, verouderde gegevens en andere onjuistheden moeten voor betrokkenen eenvoudig corrigeerbaar zijn.
- Gezien de ontwikkelingen in techniek (en naamgeving) op gebied van rijhulpsystemen lijkt het ons goed om in de richtlijn aandacht te besteden aan de hoofdprincipes die hierbij relevant zullen blijven.
- Voorkomen moet worden dat voertuigen met verbrandingsmotoren profiteren van de voorgestelde hogere gewichtslimiet voor rijbewijs B vanwege het rijden op 'schone' brandstof (additieven). Deze is immers bedoeld voor het extra gewicht dat voor de voorstuwing van elektrische voertuigen (EV) nodig is en niet voor extra belading (waarbij de verkeersveiligheid uiteraard niet gebaat is b.v. bij koeriersbusjes).
- Bij het rijden met begeleiding zijn wij van mening dat het onduidelijk is of de bestuurder en begeleider de grens over mogen als het buurland vergelijkbare regels heeft.

Zorgpunten

- De ANWB maakt zich zorgen over het voorstel om buitenlandse autoriteiten zonder nadere afbakening de mogelijkheid van toegang en brede zoekopdrachten te geven in de landelijke rijbewijsregisters. Wij pleiten hierbij voor betere waarborgen tegen misbruik of onnodig gebruik van persoonsgegevens.
- Ook zijn wij bezorgd over het risico van administratieve rompslomp en/of fouten bij de afhandeling van overtredingen, door het grote aantal schakels in de keten van lokale handhaving, nationale rijbewijsinstantie en samenwerking tussen lidstaten.

Afronding

Samenvattend steunen wij de voorstellen van de Europese Commissie om de verkeersveiligheid te verbeteren en hebben wij suggesties gedaan om deze aan te scherpen om een balans te vinden tussen effectieve handhaving en (privacy-)belangen van betrokkenen. Wij denken dat de voorgestelde maatregelen bijdragen aan het behalen van de diverse doelstellingen op gebied van verkeersveiligheid.